

Årsrapport 2024

Utviklingscenter for sykehjem og hjemmetjenester Agder (Øst)

Mars 2025

Innholdsfortegnelse

1. Om Utviklingscenter for sykehjem og hjemmetjenester (USHT)	3 -
2. Satsingsområder/føringer 2024	3 -
3. Hvordan Utviklingssenteret Agder (Øst) har arbeidet med satsingsområdene	3 -
3.1. Samarbeid	4 -
3.2 Bo trygt hjemme-reformen	4 -
3.2.1. Nettverk aldersvennlig Agder	4 -
3.2.2. IKT seniorer Agder	5 -
3.2.3. Lindrende behandling og omsorg	5 -
3.2.4. Interkommunalt fagnettverk for saksbehandling av helse- og omsorgstjenester	6 -
3.2.5. Pårørendestrategien	6 -
3.2.6. Ernæringsstrategien	6 -
3.3. Demensplan 2025	7 -
3.3.1 Grimstad Demensskole	7 -
3.4. Pasientsikkerhet og kvalitetsforbedring	8 -
3.4.1 Forbedringsagentopplæring og forbedringsveilederopplæringen	8 -
3.4.2. Interkommunalt fagnettverk for Gode pasientforløp	8 -
3.4.3. Prosjekt digitalisering av samhandlingsavvik	9 -
3.5. Kvalitet i tjenester til personer med utviklingshemming	10 -
3.6. Helseteknologi og digitale løsninger	10 -
3.7. Forskning, utdanning og kompetanse	11 -
3.7.1. Universitetssykehjem i Agder	12 -
3.7.2. ABC-opplæringen	12 -
3.8. Kommunikasjon	13 -
4. Oppsummering	14 -

1. Om Utviklingssenter for sykehjem og hjemmetjenester (USHT)

Utviklingssenter for sykehjem og hjemmetjenester er en nasjonal satsing med ett utviklingssenter i hvert fylke. Etter fylkessammenslåingen har Agder to utviklingssentre. Grimstad er vertskommune for USHT Agder (Øst).

2. Satsingsområder/føringer 2024

Utviklingssentrene er pådrivere for fagutvikling innen lokale og nasjonale satsingsområder.

Særlige nasjonale satsingsområder for USHT i 2024 var:

- Bo trygt hjemme reformen
  - Lindrende behandling og omsorg
  - Pårørendestrategien
  - Ernæringsstrategien
  - Trygghetsstandard
- Demensplan 2025
- Kvalitet i tjenester til personer med utviklingshemming

Pasientsikkerhet og kvalitetsforbedring, samt helseteknologi ble sett i sammenheng med satsingsområdene.

Utviklingssenteret Agder (Øst) har bygd sin aktivitet og satsing opp mot de nasjonale satsingsområdene ut fra lokale behov.

Det overordnede samfunnsoppdraget til Utviklingssenteret er å bidra til å styrke kvaliteten i helse- og omsorgstjenestene gjennom fag- og kompetanseutvikling og spredning av ny kunnskap, nye løsninger og nasjonale føringer.

2024 har vært et år med høy aktivitet, mange møteplasser, fagsamlinger og samarbeidsarenaer.

3. Hvordan Utviklingssenteret Agder (Øst) har arbeidet med satsingsområdene

Utviklingsarbeidet i Utviklingssenteret gjennomføres på flere nivå: i egen organisasjon, i kommunen, i fylket og i helseregionen. Grunnlaget for Utviklingssenterets arbeid er kunnskapsbasert praksis, bruker- og pårørendemedvirkning og utvikling av metoder og verktøy som bidrar til kvalitetsforbedring og pasientsikkerhet.

Utviklingssenterets samfunnsoppdrag

*Utviklingssenterets overordnede samfunnsoppdrag er å bidra til å **styrke kvaliteten** i helse- og omsorgstjenestene gjennom **fag og kompetanseutvikling** og **spredning av ny kunnskap, nye løsninger** og **nasjonale føringer**.*

Hovedmål:

Bidra til å sikre kvaliteten i hjemmetjenestene og sykehjem gjennom fag- og tjenesteutvikling, kunnskapsspredning og implementering av ny kunnskap/nye løsninger ut fra nasjonale satsingsområder og lokale behov til kommunene i fylket.

Delmål:

- *Være pådrivere for kunnskapsbasert praksis*
- *Bruker- og pårørendemedvirkning skal ha en sentral plass i utviklingssentrene's aktivitet*
- *Tilbyr ulike metoder og verktøy for å utvikle et lærende miljø og være en ressurs i utviklings- og implementeringsarbeid for kommunene*

3.1. Samarbeid

Utviklingscenteret bygger sitt arbeid rundt behov i kommunene og nasjonale satsingsområder. Forankring hos kommunale helseledere har vært en viktig satsing i 2024 og vi har deltatt på flere møter i regionale lederforum.

Vi har samarbeid med helseforetak gjennom felles prosjekter. Vi har hatt kontorer i samme bygg som Senter for omsorgsforskning (SOF), Universitetet i Agder (UiA) og Sørlandet sykehus. Dette har vært svært nyttig for samarbeidet. Uformelle møter gir gevinster i felles utvikling og forskningsprosjekter.

Vi har i 2024 hatt faste månedlige møter med Senter for omsorgsforskning og Utviklingscenter Agder (Vest), hvor hensikten har vært erfaringsdeling og å dele informasjon om hverandres aktiviteter og prosjekter.

I 2024 har vi samarbeidet med Statsforvalteren i Agder gjennom planlegging og gjennomføring av flere felles konferanser og fagdager.

Utviklingscenteret samarbeider med øvrige utviklingscentre. Under Arendalsuka 2024 hadde vi felles arrangement, og det ble også arrangert et sosialt treff for å bli mer kjent på tvers av utviklingscentrene og Senter for omsorgsforskning.

Utviklingscenteret har i 2024 i tillegg vært representert i følgende grupper og utvalg:

- Samordningsorganet for Sørlandet sykehus HF, Universitetet i Agder og kommuner
- Styringsgruppe Senter for omsorgsforskning, Sør
- Referansegruppe for videreutdanninger (Lindrende omsorg, demens, helseinformatikk, med flere)
- Fagutvalg for Kompetansedeling
  - Arbeidsgruppe Hospitering (Hospitering Sørlandet sykehus HF og kommuner)
  - Arbeidsgruppe Kompetansedeling (fag- og prosedyredager)
- Fagutvalg for analyse og kunnskapsutvikling, Østre Agder
- Samhandlingsråd for somatisk Rehabilitering
- Samhandlingsråd for akuttmedisinsk kjede
- Arbeidsgruppe for praksismidler; Sørlandet sykehus HF, Universitetet i Agder og kommuner
- Praksisutvalget; samarbeid mellom kommuner og Universitetet i Agder
- «Bruk brukeren» som er et av KOM- programmene på Sørlandet sykehus HF (Kvalitet og moderniseringsprogrammet)

3.2 Bo trygt hjemme-reformen

Bo trygt hjemme-reformen er et viktig satsingsområde for Utviklingscenteret. Flere aktiviteter er knyttet opp mot denne reformen og vi har bistått kommunene ut fra behov knyttet til reformen. Vi har bistått i arbeidet med Innsatstrapp for kommunene i Østre Agder og vi har hatt lederansvaret for en kommunikasjonsgruppe knyttet opp mot dette arbeidet.

3.2.1. Nettverk aldersvennlig Agder

Nettverket drives som et samarbeid mellom Utviklingscenter Agder (Øst) og Utviklingscenter Agder (Vest), KS Agder og Hisøy frivilligsentral.

Opprettelsen av et slikt nettverk er en del av gjennomføringsplanen for det regionale støtteapparatet for «Leve hele livet» Agder. Nettverket skal styrke kommunene i strategisk planlegging, tverrsektorielt samarbeid og involvering av eldre i aldersvennlig utvikling.

Arbeidet gjøres i tett samarbeid med Senteret for et Aldersvennlig Norge som drifter det nasjonale nettverket for Aldersvennlig lokalsamfunn. Dette regionale nettverket følger opp temaene fra det nasjonale nettverket og trekker det ned i et regionalt perspektiv med en mer arbeidsfokusert tilnærming.

I 2024 ble det arrangert en fysisk samling i Vennesla, tre representanter fra USHT Agder (Øst) deltok på dette.

3.2.2. IKT seniorer Agder

Prosjektet drives som et samarbeid mellom Utviklingssenter Agder (Øst), Utviklingssenter Agder (Vest) og Arendal kommune. Utviklingssenter Agder (Øst) har prosjektledelsen.

I prosjektgruppen deltar Pensjonistforbundet, Agder fylkeskommune, Arendal kommune og Vennesla kommune. Regional koordinerings gruppe (RKG) e-helse Agder 2030 er styringsgruppen som sikrer en god regional forankring av prosjektet. Prosjektet skal bidra med opplæring og implementeringsstøtte for å styrke den digitale kompetansen for seniorer i Agder.

Det er etablert et samarbeid med Pensjonistforbundet hvor fokus er å rekruttere flere teknologiambassadører og gjøre kompetansen deres kjent i kommunene. I 2024 har prosjektet samarbeidet med fire ulike kommuner om seniordag, kalt visningsdag om velferdsteknologi. Målet har vært å spre informasjon om velferdsteknologi og informasjon om hvordan bo trygt hjemme for seniorer. Arrangementene har fortrinnsvis vært arrangert i bibliotekene for å stimulere til samarbeid mellom helse- og omsorgsektoren og kultursektoren.

Utviklingssenteret arrangert en digital erfaringsamling på Iveland. Dette var en dag for de som driver med digital veiledning av seniorer.

3.2.3. Lindrende behandling og omsorg

Palliasjon (lindrende behandling og omsorg) er et fagområde hvor hovedfokus er lindring og best mulig livskvalitet for pasienter og deres pårørende i hele forløpet av livstruende sykdom. Dette setter særlige krav til samhandling mellom spesialisthelsetjenesten og de kommunale tjenestene. Kunnskap om grunnsykdommen og om ulike behandlingsmetoder, systematisk symptomkartlegging og lindring, samarbeid på tvers av profesjoner og nivåer i helsetjenesten, aktiv pasient medvirkning og ivaretagelse av pårørende står sentralt.

Det interkommunale fagnettverket lindrende omsorg Agder (Øst) har samlinger to ganger i året, vår og høst. Nettverket ledes av kreftkoordinator/lindrende koordinator i Grimstad kommune som er frikjøpt 20% av Utviklingssenteret.

3.2.4. Interkommunalt fagnettverk for saksbehandling av helse- og omsorgstjenester

Fagnettverket er for medarbeidere som jobber med saksbehandling av alle helse- og omsorgstjenester i kommunene i Agder øst.

Nettverket skal bidra til kunnskaps- og kvalitetsutvikling i kommunene ved å være en arena for samarbeid, kompetanseheving og erfaringsutveksling. Nettverket ledes av virksomhetsleder ved forvaltning og koordinering i Grimstad kommune som er frikjøpt av Utviklingssenteret. Utviklingssenteret bidrar som fasilitator til arrangementer og drift av nettverket.

Det avholdes to samlinger hvert år, en på våren og en på høsten. Høstsamlingen arrangeres i samarbeid med Utviklingssenteret Agder (vest) og Statsforvalter.

Vårsamling i 2024 ble gjennomført digitalt og hadde fokus på erfaringsdeling og diverse innsendte tema. Samlingen på høsten var fysisk og ble arrangert i samarbeid med Utviklingssenteret Agder (Vest). På dette arrangementet deltok også Statsforvalteren i Agder med faglig påfyll om blant annet pårørendestøtte og særlig tyngende omsorgsoppgaver, saksbehandling av BPA og hva som er innholdet i et godt vedtak. Det ble også satt av tid til erfaringsutveksling, refleksjon og diskusjon av case.

3.2.5. Pårørendestrategien

Pårørendearbeid er utført i vertskommunen Grimstad. Erfaringer fra dette arbeidet har blitt delt med andre kommuner i aktuelle nettverk.

Utviklingssenteret har deltatt i det nasjonale kommunenettverket for Pårørendeansvarlige.

Det er gitt opplæring og veiledning av helsepersonell, samt satt fokus på rapportering av pårørendestøtte i internkontrollrutiner for tjenesteutføring.

Utviklingssenteret har vært pådriver for årlige pårørendesamlinger i de ulike helsetjenestene, og det har blitt opprettet pårørendeutvalg. Det ble også arrangert åpen samling til årets Pårørendekonferanse "På død og liv".

Mål for strategien i vertskommunen er:

- Pårørende skal oppleve seg ivare tatt og involvert
- Pårørende skal kjenne seg Pårørende kjenne til tilbud
- Ansatte kjenne til kommunens tilbud og kjenne til oppgaver og ansvar

3.2.6. Ernæringsstrategien

Det har vært samarbeid med Utviklingssenteret Agder (Vest) om oppfølging av ernæringsstrategien. Fagdag 2 i ernæring ble avholdt i februar 2024. Deltakere var de samme 14 kommunene som deltok på fagdag del 1 i november 2023. På fagdagen i februar var det fokus på ernæringsplan, samt kompetanseheving i ulike sykdomstilstander som er i behov av tilpasning og ekstra fokus på ernæring:

- Kreft og diabetes
- Demens og dysfagi
- Feilernæring innen psykisk helse, rus og psykisk utviklingshemming

Foredragsholdere var interne ressurser fra begge Utviklingssentrene og Grimstad kommune, i tillegg til Norges kanskje mest kjente kliniske ernæringsfysiolog, Tine Sundfør, som løftet og engasjerte deltakerne i hvordan behandle og følge opp pasienter med underernæring.

Det er utviklet en enkel brosjyre som kommunene ble oppfordret til å tilpasse til egen kommune og dele ut til personer som står i risiko for eller som er underernærte.

3.3. Demensplan 2025

Det skal legges til rette for gode, koordinerte og sammenhengende tjenester der pasient- og pårørende medvirkning skal vektlegges. Innbyggere med mistanke om demenssykdom skal sikres utredning og diagnose til rett tid, samt god og helhetlig oppfølging underveis i sykdomsforløpet. Dette setter særlige krav til samhandling både mellom fastleger, spesialisthelsetjeneste og de kommunale tjenestene.

Tiltakspakke demens er en tjeneste som omhandler strukturert oppfølging av hjemmeboende personer med demens og deres pårørende. Kommuner har tatt kontakt for å få informasjon om tiltakspakke demens og implementering av denne.

Utviklingssenter Agder (Øst) har vært en pådriver for at kommuner i regionen har arrangert pårørendeskole for personer med demens og har også bidratt med undervisning.

Interkommunalt fagnettverk demens ledes av demenskoordinator i Grimstad kommune som har en 20% stilling i Utviklingssenter Agder (Øst). Nettverket har hatt en fysisk samling i 2024.

Utviklingssenter Agder (Øst) har bistått med undervisning av en ny videreutdanning ved Universitet i Agder «Demensomsorg» modul 1,2, og 3.

Ansatt i Utviklingssenter har deltatt som fagperson i Nasjonalt senter for aldring og helse sine seminarer for pårørende til personer med demens, «Tid til å være ung»¹ og «Sommerleir»²

3.3.1 Grimstad Demensskole

I 2019 startet Grimstad kommune Voksenskole for personer med demens i tidlig sykdomsfase i samarbeid med Utviklingssenter Agder (Øst). Skolen byttet navn i 2024 til Grimstad Demensskole etter inspirasjon ifra Ålborg. Tilbudet er videreutviklet av ansatte i Utviklingssenter etter modell fra Ålborg kommune. Skolen har åpent to dager i uken for inntil 8 elever fra kl. 09.00 - 14.30. Elevene har

Demensplan 2025 har følgende mål:

- 1. Personer med demens og deres pårørende fanges opp til rett tid og sikres gode og tilpassede tjenester.*
- 2. Personer med demens og deres pårørende sikres medbestemmelse og deltakelse i et demensvennlig samfunn, slik at de kan leve aktive og meningsfulle liv med fysisk, sosial og kulturell aktivitet som er tilpasset den enkeltes interesser, ønsker og behov.*
- 3. Økt forskning og kunnskap om forebygging og behandling av demens.*

¹ [Tid til å være ung? - Nasjonalt senter for aldring og helse](#)

² [Hvem ser meg? - Sommerleir - Nasjonalt senter for aldring og helse](#)

plass på skolen så lenge de har nytte av tilbudet. Dagen har fokus på kognitiv trening, fysisk aktivitet, ADL-trening og sosialt samvær.

Grimstad inngår i et tre-partssamarbeid med Ålborg kommune i Danmark og Lutterworth i England.

Senter for omsorgsforskning sør, Universitetet i Nord-Jylland og University of Northampton deltar som følgeforskere i sine kommuner.

Utviklingssenteret har prosjektlederansvar og ansvar for spredning av konseptet til andre kommuner. Implementeringsveilederen er fortsatt under arbeid.

I september 2024 deltok Utviklingssenter på «Malta Dementia society conference». Dette var et møtepunkt for forsknings samarbeidet med Danmark, England og Malta.

3.4. Pasientsikkerhet og kvalitetsforbedring

3.4.1 Forbedringsagentopplæring og forbedringsveilederopplæringen

I samarbeid med Utviklingssenter Agder (Vest) og Sørlandet Sykehus HF, har Utviklingssenter Agder (Øst) startet forbedringsagentopplæring³ og forbedringsveilederopplæring.

I 2024-2025 gjennomføres fjerde kull med forbedringsagentopplæring og tredje kull med forbedringsveilederopplæring.

Målgruppen for opplæringen er ansatte i kommuner og i sykehusene på Agder. Hensikten er å bidra til at forbedringsmetodikk blir benyttet som verktøy for å sikre god kvalitet og pasientsikkerhet i helsetjenestene i Agder. Utviklingssenter Agder (Øst) bidrar med kompetanse, metodelære, veiledning, arrangementsansvarlig med mer. Flere av forbedringsområdene kommer pasientene til gode.

I 2024 var det 12 deltakere fra kommuner i Agder, hvor tre var fra Agder øst, den ene er i stab i Utviklingssenter. Sørlandet Sykehus HF har hele 22 deltakere.

Samlingene er fysisk og digitalt og består av fire heldagssamlinger og ni digitale samlinger med varighet på 1,5 – 3 timer.

Deltakerne evaluerer hver samling og vurderer tilfredshet av temaer og metoder på hver samling.

3.4.2. Interkommunalt fagnettverk for Gode pasientforløp

Utviklingssenter Agder (Øst) har ansvar for nettverkssamlinger innen Gode pasientforløp i østre Agder. Brukermedvirkning og systematisk oppfølging er utgangspunkt for alt arbeidet med Gode pasientforløp. «Hva er viktig for deg?» er det vesentlige spørsmålet. Tiltak det jobbes med er kvalitetssikring av overgangene mellom sykehus og kommune, og intern samhandling i kommunen ved bruk av sjekklister. Hovedtemaene i sjekklister er: legemiddelgjennomgang, samstemming av

---

³ [Forbedringsarbeid innen helse - Grimstad kommune](#)

legemidler, behandlingsavklaring, kartlegging av brukers ressurser, brukermedvirkning, samtykkekompetansevurdering, behov for oppfølging i forhold til kognitiv svikt, eventuelt behov for tildeling av nye tjenester.

Innsatsområder fra pasientsikkerhetsprogrammet er også inkludert i sjekklister. Det gjelder ernæring, legemiddelbruk i sykehjem og hjemmetjeneste, forebygging av fall og underernæring og tidlig identifisering av livstruende tilstander (NEWS2).

Fagnettverk for Gode pasientforløp møtes fire ganger i året til erfaringsdeling omkring temaet kvalitet i helsetjenesten i kommuner i østre Agder. Møtene benyttes også til samarbeid og forbedringsarbeid i møte med sykehuset. Sykehuset er representert og deler kvalitets- og forbedringsarbeid som gjennomføres på sykehuset. Fagnettverket har tatt initiativ til, og gjennomført halvårlige workshop med kommunene og sykehus med mål om å tydeliggjøre plikter og ansvar i henhold til lovpålagte samarbeidsavtaler. Et av tiltakene er å øke gjensidighetskunnskap om hverandres tjenester. Utviklingssenter har derfor tatt initiativ til å lede en arbeidsgruppe som utarbeider et e-læringskurs om samhandling mellom kommuner og sykehus.

Ut ifra temaene som gjennomgås i fagnettverket, etableres det arbeidsgrupper med representanter fra fagnettverket. I 2024 har det vært arbeidsgrupper innenfor temaene ernæring og fall. Leveransene er rutiner, veiledere og undervisningsmateriell. Arbeidsgruppe fall vil pågå også i 2025.

3.4.3. Prosjekt digitalisering av samhandlingsavvik

Prosjektet er etablert med mål om å digitalisere avviksløypene mellom forvaltningsnivåene⁴.

Prosjektet har fått støtte fra Statsforvalteren i Agder siden 2022. Prosjektet fikk også innvilget prosessveiledningsstøtte fra INNOMED over to omganger fra desember 2022 til desember 2023. Prosjektet ble avsluttet 31.12.24 og løftet over i drift.

Kunnskapsgrunnlaget som avviksmeldinger gir, kan brukes i arbeid med å justere rutiner, rette feil, og derved styrke kvalitet og pasientsikkerhet.

Følgende arbeidspakker ble opprettet:

1. Gevinstrealisering og forankring
2. Verktøy og teknologi
3. Kultur og samarbeid
4. Opplæring

I 2024 hadde prosjektet fokus på arbeidspakke 1 og 2. Arbeidspakke 3 er resultatet av å følge opp å ha fokus på samhandlingsavvik i driftsorganisering. Arbeidspakke 4 håndteres i etablerte arbeidsgrupper knyttet opp til samarbeidsavtalene mellom Sørlandet Sykehus HF og kommunene på Agder.

---

⁴ [Prosjektside – eHelse Agder](#)

Prosjektet har hatt hovedfokus på arbeidspakke 2 på kort sikt. Løsning på kort sikt ble pilotert tidlig høst 2024 og anbefalt for videre implementering i Agder kommunene og på Sørlandets sykehus.

Prosjektets styre vedtok at driftsorganiseringen skulle legges til eksisterende struktur og at samhandlingsavvikene følges opp i de regionale samhandlingsrådene.

Behov og løsning på lang sikt følges opp videre av KS sentralt som en ambisjonene på e-helse området.

Prosjektet har flere dokumenter som er gjort tilgjengelig for kommunene på Agder slik at de kan få teknisk løsning på plass i egen organisasjon. Det er også avholdt flere webinarer for å dele erfaringer og kunnskap knyttet til teknisk oppsett og oppfølging av samhandlingsavvik.

3.5. Kvalitet i tjenester til personer med utviklingshemming

I 2024 har det vært godt samarbeid med et arbeidsutvalg som består av to ansatte fra kommunehelsetjenesten, Universitet i Agder og Habiliteringstjenesten for voksne (HAVO) Sørlandet sykehuset og ansatt i Utviklingssenteret. Arbeidsutvalget bistår Utviklingssenteret med det faglige programmet når det arrangeres interkommunalt fagnettverk innen habilitering. Det ble i 2024 arrangert to fagnettverksamling. Dette nettverket har som mål å øke kvaliteten i tjenestene til mennesker med utviklingshemming og har deltakere fra alle kommunene i Agder (Øst).

I samarbeid med Utviklingssenteret Agder (Vest) og Habiliteringstjenesten for voksne (HAVO) Sørlandet sykehuset, ble det arrangert fagdag om psykisk helse, to like dager, en i Arendal og en i Kristiansand.

Utviklingssenteret Agder (Vest) mottok tilskuddsmidler fra Bufetat til å etablere et CRPD nettverk i Agder. CRPD står for «Conventions on the Rights of Persons with Disabilities» og konvensjonen skal motvirke diskriminering på grunn av nedsatt funksjonsevne. Ansatt i Utviklingssenteret Agder (Øst) er representant inn i dette arbeidet og er med i prosjektgruppen. Første samling ble arrangert i desember 2023 og det har vært to samlinger i 2024.

3.6. Helseteknologi og digitale løsninger

Gjennom 2024 har det vært utført en evaluering av organisering av nettverk på Agder. Regional koordinerings gruppe (RKG) e-helse Agder tilsluttet seg KS sin anbefaling for regional organisering⁵. Arbeidet med helseteknologi er organisert gjennom vertskommunesamarbeid – Samstyringsutvalget, gruppen KS e-helse Agder og Digi Agder fra 2025. Kommunalsjef i Grimstad kommune har ledet regional koordinerings gruppe e-helse, i tillegg er regional koordinerings gruppe e-helse sekretariatet sammensatt med frikjøpte ressurser fra Grimstad kommune. Som del av sekretariatet er KS nettverkskoordinator⁶ innplassert. Leder av Utviklingssenteret Agder (Øst) er deltaker i arbeidsutvalget (AU RKG).

---

⁵ <https://www.ks.no/fagomrader/digitalisering/felleslosninger/digitalisering-i-helse-og-omsorgsektoren-e-helse/ny-modell-for-innforing-av-helseteknologi/>

⁶ [Nettverk – eHelse Agder](#)

Helseteknologi har vært sett i sammenheng med de andre nasjonale satsingsområdene for 2024.

Utviklingscenteret Agder arrangerte konferansen «Samarbeid om velferdsteknologi Agder (SOVA)» for 10. året på rad i mai 2024. Konferansen ble arrangert sammen med Statsforvalteren i Agder, regional styringsgruppe e-helse, KS Agder, Agder Fylkeskommune, Universitetet i Agder og Digin. Konferansen ble arrangert fysisk med mulighet for digital deltakelse og hadde ca. 200 deltakere fysisk og 50 deltakere digitalt. Konferansen fikk gode tilbakemeldinger.

Utviklingscenteret har gjennomført flere visninger for brukerorganisasjoner, studenter, ansatte og andre samarbeidspartnere ved visningsarenaen ved i4Helse. Det har også vært arrangert åpen dag. Visningsarenaen har også vært benyttet som en del av ABC- opplæringen innen velferdsteknologi og interkommunalt fagnettverk innen habilitering.

Rådgiver i Utviklingscenteret har undervist sykepleierstudenter i 2 og 3 studieår ved Universitetet i Agder under simuleringsuken i temaet velferdsteknologi i kommunehelsetjenesten.

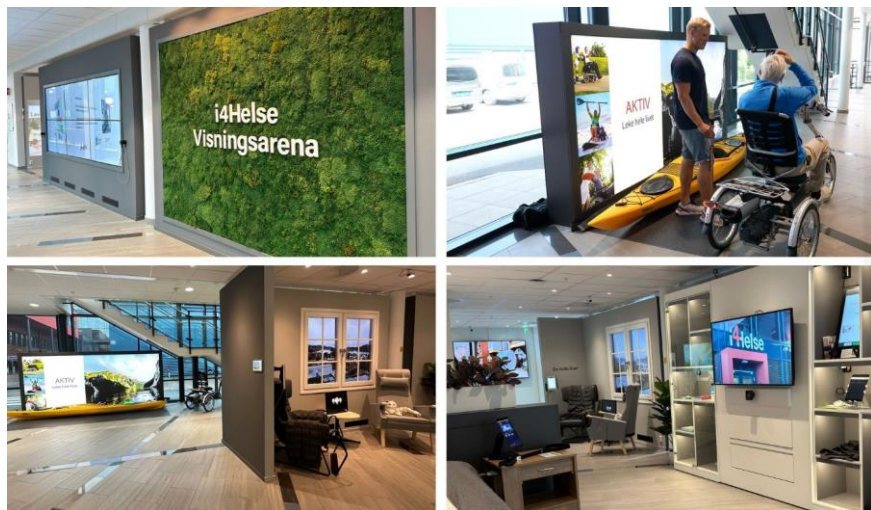

Foto: i4H UiA

3.7. Forskning, utdanning og kompetanse

Utviklingscenteret Agder (Øst) er samlokalisert med forskere fra Universitetet i Agder og Senter for omsorgsforskning, sør, studenter og stipendiater i i4Helse bygget ved Universitetet i Agder. Nærhet til forskningsmiljø har gjort det enklere å samarbeide om aktuelle forskningsprosjekt.

Utviklingscenteret skal være en pådriver for forskning. Vi har deltatt i flere forskningsøknader sammen med Universitetet i Agder. Vi er også en viktig pådriver for Kommuneforskningsprogram (KFP) som ledes av Senter for omsorgsforskning.

I 2024 ble det opprettet en forskningsgruppe; *PRAksisnær forskning og utvikling i og med Kommunenes Helse- og omsorgs Tjenester (PrAKHT)*⁷. Forskningsgruppa skal være tverrfaglig, praksisnær og drive deltakende forskning rettet mot målet om å forbedre helse- og omsorgstjenestene. Forskningsgruppen er plassert i Institutt for helse- og sykepleievitenskap i

⁷ <https://www.uia.no/forskning/forskningsgrupper/helse-idrett/prakht>

Universitet i Agder og har nær tilknytning til Senter for omsorgsforskning sør. Utviklingssenteret deltar i forskningsgruppa med flere representanter for å fremme og melde behovet for forskning og videre bringe forskning i kommunene.

Forskningsgruppen har et nært samarbeid med kommunehelsetjenesten, Utviklingssenteret Agder (Øst) og Utviklingssenteret Agder (Vest), forskningspartnere fra andre fakultet ved Universitet i Agder, regionale samarbeidspartnere (Helsefelleskapet, Statsforvalteren, m.fl.), og med forskere fra andre nasjonale og internasjonale forskningsorganisasjoner.

3.7.1. Universitetssykehjem i Agder

Grimstad kommune, Universitet i Agder og Fagskolen i Agder har inngått et samarbeid for å etablere et universitetssykehjem ved campus i Grimstad. Leder av Utviklingssenteret er prosjektleder. Det er utarbeidet en utredningsrapport for etablering av universitetssykehjem i Agder⁸. Flere kommuner og forskningsmiljøer har tatt kontakt for å lære og få inspirasjon til å etablere et tilsvarende konsept i andre regioner.

Et universitetssykehjem vil kunne ha stor betydning for forskning og kompetanse innen helse og omsorgstjenestene. Utviklingssenteret vil være en sentral aktør i den videre prosessen med etablering av universitetssykehjem.

3.7.2. ABC-opplæringen

Siden 2017 har Utviklingssenteret opprettholdt avtalen med Nasjonalt senter for aldring og helse om spredning av ABC- opplæringen. I Utviklingssenteret Agder (Øst) er det en 30% stilling som ABC-koordinator.

I flere år har ABC opplæringen i Agder vært gjennomført i samarbeid mellom Utviklingssentrene i Agder (Øst) og (Vest). Fra høsten 2024 ble det en endring i samarbeidet med ABC-opplæringen i Agder, for å imøtekomme kommunenes ønsker om å få fagseminarer nærmere kommunene i regionen. Fokus de neste tre årene vil være å få med så mange deltakere som mulig i hovedpermene som Demensomsorg 1 og 2, Mitt livs perm 1 og 2. for å bygge grunnkompetanse i kommunene. Utviklingssenteret vil tilby fagseminarer i flere av permene i ABC-universet⁹ ut fra kommunenes behov.

Utviklingssenteret står for mye av det faglige innholdet på fagseminarene. Andre bidragsytere er lokale aktører og ressurspersoner i kommuner på Agder, Sørlandet Sykehus HF - Alderspsykiatrisk og Sørlandet Sykehus HF – Habiliteringstjenesten for voksne (HAVO) som bidrar med kompetanse på fagdager. På fagdage i perm 2, tas forbedringsmetodikk i bruk.

Et ABC-semester følger skoleåret. Det betyr at oppstart er på høsten, med påfølgende fagseminar på våren. Det forventes at gruppearbeidet avsluttes før sommerferien.

---

⁸ [Vil bli først med universitetssykehjem - Grimstad kommune](#)

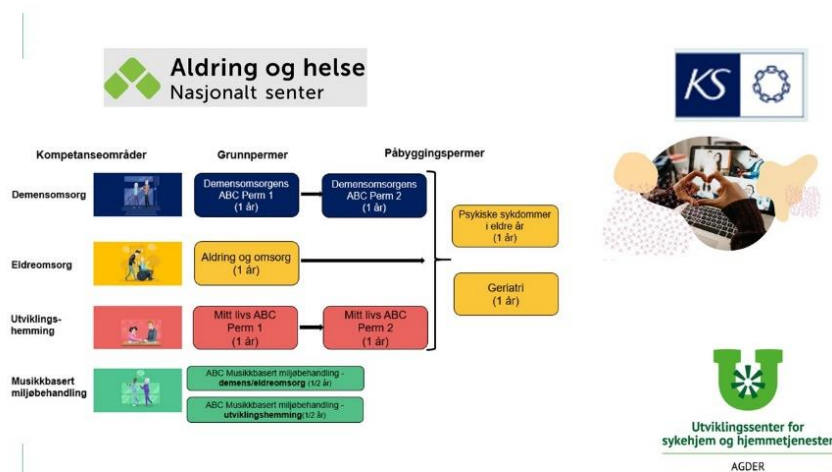
⁹ [Front page - ABC-opplæringen](#)

	Fagseminar 2 våren 2024	Antall kommuner	Høsten 2024 oppstart	Antall kommuner
Demensomsorg	58	7	112	13
Eldreomsorg	21	2	0	
Utviklingshemming	26	4	31	6

Utviklingscenteret Agder (Øst) har i 2024 avholdt seks fagseminar. Fagseminarene har vært holdt på et lavt budsjett. Kostnad for kommunen er utgift til kursmat og opplæringsmateriell.

Hver kommune har en eller flere ABC-kontakter som to ganger per år blir invitert til Teams-møte med Utviklingscenteret ABC-kordinator. I møtet er de gjennomgående temaene innhold i permer, hvilke permer er har kommuner behov for, datoer for fagseminar, bruk av registreringsverktøy for ABC-kommunekontakter, motivere til å promotere ABC-opplæringen i egen kommune og gevinsten av ABC-opplæringen.

Det er avholdt to møter av ca. 1,5 timers varighet med kommunekontakter i Agder øst, hvor ca. 10 av 15 kommunekontakter deltar hver gang.

3.7.2.1. Velferdsteknologiens ABC

Velferdsteknologiens ABC fra KS¹⁰ er en del av ABC-porteføljen i det gode ABC-samarbeidet vi har med Utviklingscenteret Agder (Vest). Det har i 2024 ikke vært arrangert fagdager i Velferdsteknologiens ABC, da det ikke har vært nok deltakere til arrangementet.

3.8. Kommunikasjon

Kommunikasjon er et viktig satsingsområde for Utviklingscenteret Agder (Øst). Vi har jobbet med å fremstå som en tydelig aktør med en klar posisjon og et tydelig samfunnsoppdrag knyttet til rollen som utviklingscenter. I 2024 har følgende aktiviteter vært utført:

- Kommunikasjon gjennom prioriterte kanaler:
  - Nyhetsbrev publiseres fire ganger per år (mars, juni, september og desember).
  - Oppdatert egen nasjonalnettside og en nettside på vertskommunens plattform
  - Utviklingscenteret har egen Facebook-side der aktuelle nyheter og aktiviteter legges ut.
- Deltatt i nasjonalt kommunikasjonsforum for Utviklingscenteret for sykehjem og hjemmetjenester
- Deltatt på relevante arenaer hvor senteret traff målgruppe og samarbeidspartnere
- Utarbeidet en samlet oversikt over kurstilbudet fra Utviklingscenteret Agder (Øst)

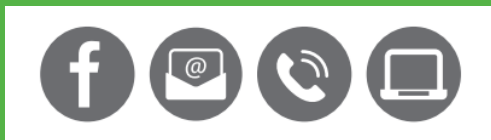
¹⁰ [Velferdsteknologiens ABC - KS](#)

4. Oppsummering

Vi legger et aktivt år bak oss. Vi setter stor pris på treffpunkt og tilbakemeldinger fra samarbeidspartnere, ansatte og ledere i kommunene. Tilpasning til kommunenes behov er sentralt for vårt arbeid.

Ansatte i Utviklingscenteret Agder (Øst) har deltatt og holdt presentasjoner på seminarer og konferanser lokalt, nasjonalt og internasjonalt. Vi har arrangert fagdager, interkommunale fagnettverk, store konferanser og fagseminarer i ABC-opplæringer. Selv har vi økt vår kompetanse innen prosessledelse, prosjekt- og forbedringsarbeid.

Vi ser frem til å videreføre satsingsområder og prosjekter i 2025.

Grimstad kommune (*vertskommune*)

Utviklingssenter for sykehjem og hjemmetjenester Agder (Øst)

Adresse

Grøm Næringspark 19, 3 etg

4879 Grimstad

Nasjonal nettside [Utviklingssenter for sykehjem og hjemmetjenester](#)

Lokal hjemmeside: [Utviklingssenter for sykehjem og hjemmetjenester \(USHT\) Agder øst](#)

Facebook: [Utviklingssenteret Agder Øst – USHT Agder øst](#)

LinkedIn: [USHT Agder øst](#)